

Rätt till vård och en orientering i vårdkedjan

Rätten till hälsa

Mänskliga rättigheter

> internationell rätt/folkrätt

- reglerar **statens skyldigheter** och **individens rättigheter**
- slår fast att **alla människor är lika i värde** och rättigheter
- är **universella**
- är **alla viktiga**
- **samverkar ömsesidigt** som delar av samma helhet
- är omistliga (inalienable), d v s **kan inte fräntas människor**
- utgår från **etiska principer**
- är **internationella regler** mellan stater som utvecklats fr a efter andra världskriget

AAAQ –

Availability, Accessibility, Acceptability, Quality

Tillgång, tillgänglighet, godtagbarhet, kvalitet

fyra centrala begrepp som används för att bedöma om rätten till hälsa uppfylls.

- **Tillgång** (availability) : hälsotjänster, hälsoprogram o s v ska finnas i landet
- **Tillgänglighet** (accessibility) (även åtkomlighet): den hälsoservice som finns i ett land måste vara tillgänglig för alla i landet
 - ej diskriminerande
 - fysisk, ekonomisk, informationsmässig tillgänglighet (t ex för marginaliserade grupper, funktionsnedsatta)
- **Godtagbarhet** (acceptability): respekt för medicinsk etik och olika "kulturer"
- **Kvalitet** (quality): god vetenskaplig och medicinsk kvalitet
- Tillgång till mat, rent dricksvatten, bostad, sanitära förhållanden, hälsosam miljö, säkra och hälsosamma arbetsförhållanden krävs för att uppfylla rätten till hälsa.

Rätten till hälsa

- *"För att en människa ska kunna leva ett drägligt och värdigt liv måste rätten till hälsa vara tillgodosedd"* Regeringens webbplats :www.manskligarattigheter.se
- [FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna artikel 25](#)
- [FN:s konvention om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter artikel 12](#)
- [Europeiska sociala stadgan \(reviderad\) artikel 11](#)

Jämlikhet är inte detsamma som rättvisa

Jämlikhet

Rättvisa

- **Hjälp till flyktingar finns i hela världen!**

- Vården omfattar alla typer av vård: somatisk och psykiatrisk hälso- och sjukvård samt tandvård.
- Vård för personer med särskilda behov (som utsatts för tortyr, allvarliga övergrepp eller trauma) bör bedömas särskilt omsorgsfullt!

- Ingen får nekas akut omhändertagande!
- Ekonomi och juridisk status klaras ut i efterhand!
- All vård som ges skall vara enligt vetenskap och beprövad erfarenhet – evidensbaserad!

Vuxna – vilken vård?

Alltid enligt vetenskap och beprövad erfarenhet evidensbaserat!

- Kvotflyktingar
- Asylsökande
- Papperslösa
- Oförsäkrade EU-medborgare
- Tredjeland-medborgare
- Förvarstagna
- Bevispersoner

- Anhöriga

Asylsökande och papperslösa

- Hälsoundersökningar - 7 VC (Valsta i Sigtuna, Rissne, Rågsved, Fittja, Rinkeby, Wasa i Södertälje och Bergshamra i Norrtälje)
- I övrigt – fritt val till vårdcentral
- *Primärvården är specialiserad första linjens psykiatri*
- Patienter med flyktbakgrund skall *inte "allmänt" hänvisas till "specialister"*
- All psykiatri har ett ansvar för traumatiserade patienter (De olika klinikerna kan vara olika organiserade. Tag reda på vad som gäller på din arbetsplats gällande traumavården.)

- **Tandvård** (närmaste **Folktandvård** eller **Distriktstandvård** utifrån adress – AKUT TANDVÅRD på Flemminggatan – medicinsk tandvård vid sjukhusen – specialiserad tandvård vissa kliniker)

- **Specialiserad vård** – remisser , glöm inte uppföljning och efterbehandlingar
- **Kris- och traumacentrum** (pilotprojekt asylsökande) egenanmälan, ej remisstväng
- **Röda Korsets Center för torterade flyktingar med uppehållstillstånd** egenanmälan, ej remisstväng
- **BUP** – lokala öppenvårdsmottagningar, *BUP Asylpsykiatriska enheten* (uppgivenhetssyndrom), *BUP Traumaenhet* (traumatiserade barn)

- **Socialtjänst** – (Socialtjänsten har alltid det yttersta ansvaret för att barn inte skall fara illa. Papperslösa har rätt att ansöka om stöd – viktigt att göra det skriftligt – med ett skriftligt besked kan en överklagan göras.)

Övrig vård och tandvård:

50:- / besök, 50:- / recept Akut – annan avgift

”Vård som inte kan anstå” –

- **akut vård och behandling** (omedelbar vård)
- vård och behandling som är mer än omedelbar vård, det vill säga **lagen omfattar inte bara akut vård**
- vård och behandling av sjukdomar och skador **där även en måttlig fördröjning kan innebära allvarliga följder för patienten**
- vård som kan **motverka ett mer allvarligt sjukdomstillstånd**
- vård för att **undvika mer omfattande vård och behandling**
- vård för **att minska användningen av mer resurskrävande akuta behandlingsåtgärder**
- vård som är **följdinsatser av vård som getts (inklusive psykiatrisk vård)**

- Hur hade jag gjort med en folkbokförd?
- Vilka är patientens behov?
- Vilka/vad är prioriteringsgrunderna i det här fallet?
- Vad kan vänta?

Glöm inte rätten till.....

- TOLK
- HJÄLPMEDEL
- SJUKRESOR

- Ansvarig behandlare/legitimerad personal avgör behoven
- <https://www.socialstyrelsen.se/vardochomsorgforasylsokandemedflera/halso-ochsjukvardoch tandvard/vilkenvardskaerbjudas/vardsomintekanansta>

- Folkbokförd > vård, avgifter och rättigheter som "alla" andra.
- Medborgarskap oviktigt

Barn och ungdom under 18 år

inom Stockholms län

- Asylsökande barn under 18 år och barn som vistas i landet utan tillstånd har rätt till all hälso- sjukvård inklusive tandvård på samma villkor som barn folkbokförda i Sverige.
- Huvudregeln är att barn under 18 år inte betalar patientavgift för besök i öppen vård eller sluten vård.
- Undantag: För besök på akutsjukhusens akutmottagningar, Närakuten Barn vid Astrid Lindgrens Barnakut samt lättakuten på Karolinska Huddinge, är avgiften 120 kr.

barn 2

- Avgiftsfri vård gäller till exempel på:
 - ungdomsmottagningar
 - vårdcentraler
 - sjukhus
 - Folktandvården och Distriktstandvården
- Ett barn som har en smittsam sjukdom och behöver behandling får vård utan kostnad.

Legitimationen är ett ...

- kvitto **inför mig själv** på min yrkeskompetens och behörighet att fatta beslut.
- kvitto **inför samhälle och patient** att jag är behörig och kompetent att ta ställning gällande behov av vård.
-åtagande att inte diskriminera en patient utifrån kön, könsöverskridande identitet, etnicitet, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder

- www.uppdragpsyiskhalsa.se/asylsökande/verktygsbanken/
...filmer om tänder och munhälsa
- <https://vimeo.com/album/4390167>
- Tänder och munhälsa för vuxna – värderingar och ekonomi
- Tänder och munhälsa för vuxna – vad skall jag titta efter?
- Vatten – är det den bästa drycken?

- Arbetsgivare, kollektivavtal
- Demokrati, ledning, styrning
- Ekonomi, juridik, statistik
- Hälsa, sjukvård**
- Integration, social omsorg
- Näringsliv, arbete, digitalisering
- Samhällsplanering, infrastruktur
- Skola, kultur, fritid

Startsida / [Hälsa, sjukvård](#) / Vård av personer från andra länder

Publicerad: 15 augusti 2016 [Lyssna](#)

Vård av personer från andra länder

Här beskrivs de regler som gäller för hälso- och sjukvård till EU/EES- och konventionspatienter, utlandssvenskar, övriga utländska medborgare, asylsökande och personer som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd.

Hjälpte informationen på sidan dig? | [Skriv ut](#)

Hälsa, sjukvård

Vård av personer från andra länder

Hälso- och sjukvård för asylsökande

Vård av EU/EES- och konventionspatienter, utlandssvenskar, övriga utländska medborgare

Vård till personer utan nödvändiga tillstånd

Sveriges Kommuner och Landsting

SKL är en arbetsgivar- och intresseorganisation för landets alla kommuner, landsting och regioner.

Start | Vårdgivarguiden x +

vardgivarguiden.se

Vårdgivarguiden
STOCKHOLMS LÄNS LANDSTING

HITTA SNABBT

- EK →
- eTjänstekort →
- Smittskydd →
- Vårdhygien →
- Vårdutbud i SLL →

Sök på Vårdgivarguiden - en webbplats för dig i vården

Behandlingsstöd Patientadministration Avtal / Uppdrag Utbildning / Utveckling Innehåll A-Ö

NYHETER

Nyheter från Program 4D

30 oktober 2017

Lösningarna från Program 4D skapar nytta för allt fler patienter.

- 27 oktober 2017
▶ IT-störning - fortsatta åtgärder
- 27 oktober 2017
▶ IT-störning - åtgärder pågår
- 27 oktober 2017
▶ IT-störningar på Södertälje sjukhus

Windows taskbar: e, SWE, 00:44, 2017-10-31

- BUP har påbörjat en behandling, patienten fyller 18 år, kanske kommer hen att utvisas.....?

- Asylsökande/Papperslös patient skrivs ut från vårdavdelning – hur göra med uppföljning/öppenvård?

Osäker? - Ring!

- Hälsa- och sjukvårdsförvaltningen, HSF
- patientavgiftsfrågor@sll.se

08-123 132 00

- Pia Skarin
- Mehrnaz Aram
- Umar Shah